

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

GODINA / YEAR X

SARAJEVO, 14. 07. 2017.

BROJ / NUMBER: 10.1.1

GODIŠNJI BRUTO DOMAĆI PROIZVOD ZA FEDERACIJU BiH, 2016.GODINA PROIZVODNI PRISTUP – prvi rezultati

ANNUAL GROSS DOMESTIC PRODUCT FOR THE FEDERATION OF BiH, 2016 PRODUCTION APPROACH – first results

Bruto domaći proizvod u tekućim cijenama (prvi rezultati) u Federaciji BiH za 2016. godinu iznosi 19.537.092 hiljade KM. Stopa realnog rasta BDP-a u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu iznosi 2,9%.

Gross domestic product at current prices (first results) for the Federation of BiH for 2016 amounts to 19,537,092 thousand KM. The real growth of GDP in 2016 compared to 2015 is 2.9%.

Posmatrano po područjima Klasifikacije djelatnosti BiH 2010 značajan realni rast bruto dodane vrijednosti u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu zabilježen je u područjima djelatnosti:

- Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov (A) 8,9 %;
- Ostale uslužne djelatnosti (S) 7,6%;
- Finansijske/financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (K) 6,7%;
- Umjetnost, zabava i rekreacija (R) 5,9%;
- Prijevoz i skladištenje (H) 5,8%;
- Vađenje ruda i kamena (B) 5,6%;
- Prerađivačka industrija (C) 5,5%;
- Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala (G) 5,0%.

Observed by sections of Classification of Activity BiH 2010, in the 2016 compared to the 2015, significant real growth of the gross value added was recorded in:

- *Agriculture, forestry and fishing (A) 8.9%;*
- *Other service activities (S) 7.6%;*
- *Financial and insurance activities (K) 6.7%;*
- *Arts, entertainment and recreation (R) 5.9%;*
- *Transportation and storage (H) 5.8%;*
- *Mining and quarrying (B) 5.6%;*
- *Manufacturing (C) 5.5%;*
- *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles (G) 5.0%.*

Značajniji realni pad bruto dodane vrijednosti zabilježen je u području djelatnosti:

- Javna uprava i odbrana/obrana; obavezno socijalno osiguranje (O) 2,6%;

Significant decrease of the gross value added in real terms was recorded in:

- *Public administration and defence; compulsory social security (O) 2.6%;*

Tabela 1. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, TEKUĆE CIJENE
GROSS DOMESTIC PRODUCT, CURRENT PRICES

	2015	2016 ¹⁾	
Bruto domaći proizvod u tekućim cijenama, hilj. KM	18.688.300	19.537.092	<i>Gross domestic product at current prices, 000 KM</i>
Bruto domaći proizvod po stanovniku, KM	8.452	8.855	<i>Gross domestic product per capita, KM</i>
Bruto domaći proizvod u tekućim cijenama, hilj. EUR	9.555.323	9.989.310	<i>Gross domestic product at current prices, 000 EUR</i>
Bruto domaći proizvod po stanovniku, EUR	4.322	4.528	<i>Gross domestic product per capita, EUR</i>
Bruto domaći proizvod u tekućim cijenama, hilj. USD	10.602.689	11.050.391	<i>Gross domestic product at current prices, 000 USD</i>
Bruto domaći proizvod po stanovniku, USD	4.795	5.009	<i>Gross domestic product per capita, USD</i>
Stanovništvo, procjena sredinom godine	2.210.994	2.206.231	<i>Population, mid-year estimate</i>
Prosječan godišnji kurs, KM/EUR ²⁾	1,9558	1,9558	<i>Average annual exchange rate KM/EUR²⁾</i>
Prosječan godišnji kurs, KM/USD ²⁾	1,7626	1,7680	<i>Average annual exchange rate KM/USD²⁾</i>

¹⁾ Prvi rezultati

²⁾ Izvor: Bilten Centralne banke BiH

¹⁾ First results

²⁾ Source: Bulletin of Central bank of BiH

Tabela 2. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD I BRUTO DODANA VRIJEDNOST
GROSS DOMESTIC PRODUCT AND GROSS VALUE ADDED

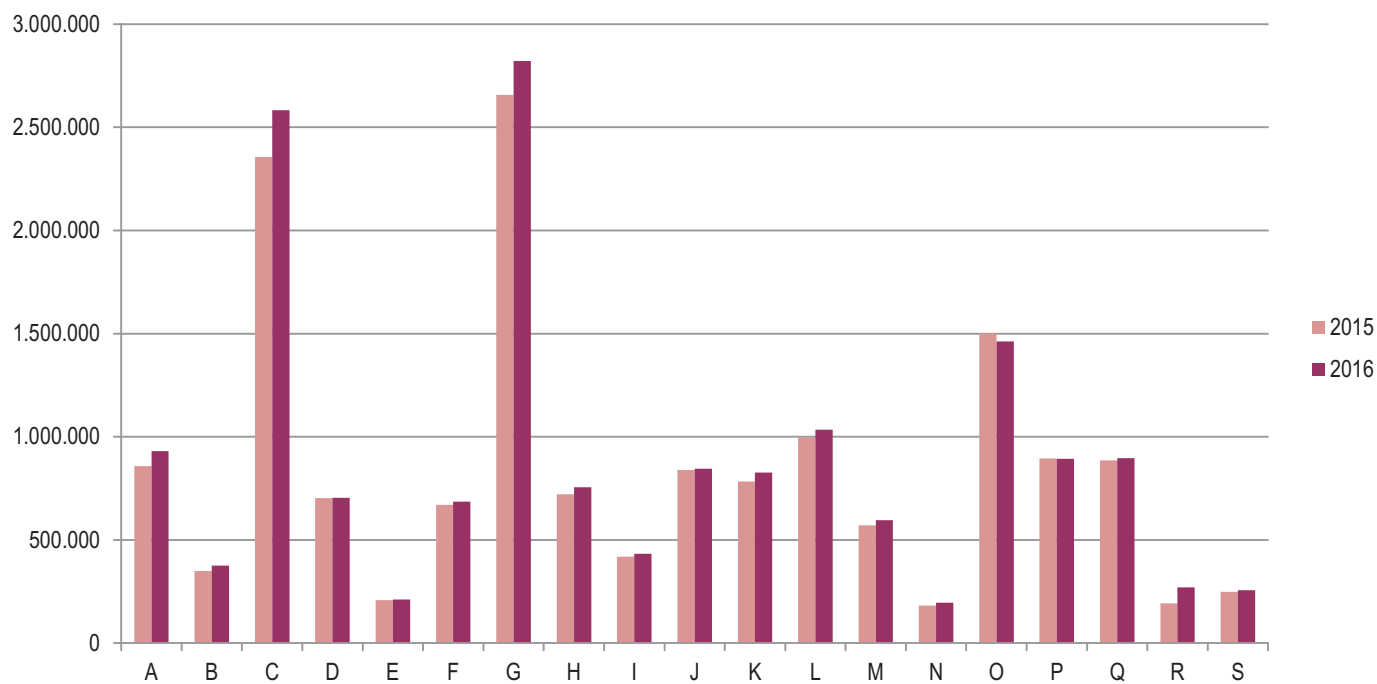
Područje djelatnosti	Bruto dodana vrijednost, tekuće cijene u hilj. KM <i>Gross value added, current prices in 000 KM</i>		Struktura <i>Structure %</i>		Nominalni indeksi <i>Nominal indices</i>	Stope realnog rasta <i>Real growth rates %</i>	Section of activity
	2015	2016 ¹⁾	2015	2016 ¹⁾	2016 ¹⁾ /2015	2016 ¹⁾	
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	856.827	929.958	4,6	4,8	108,5	8,9	A <i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B Vađenje ruda i kamena	349.426	375.979	1,9	1,9	107,6	5,6	B <i>Mining and quarrying</i>
C Prerađivačka industrija	2.356.677	2.583.173	12,6	13,2	109,6	5,5	C <i>Manufacturing</i>
D Proizvodnja i snabdijevanje/opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	703.059	704.415	3,8	3,6	100,2	0,3	D <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
E Snabdijevanje/opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	208.581	210.839	1,1	1,1	101,1	-1,0	E <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
F Građevinarstvo	670.339	686.004	3,6	3,5	102,3	0,5	F <i>Construction</i>
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	2.657.644	2.821.471	14,2	14,4	106,2	5,0	G <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
H Prijevoz i skladištenje	720.920	755.959	3,9	3,9	104,9	5,8	H <i>Transportation and storage</i>
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	418.782	433.687	2,2	2,2	103,6	3,1	I <i>Accommodation and food service activities</i>
J Informacije i komunikacije	838.704	845.597	4,5	4,3	100,8	0,6	J <i>Information and communication</i>
K Finansijske/Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	783.025	826.949	4,2	4,2	105,6	6,7	K <i>Financial and insurance activities</i>
L Poslovanje nekretninama <i>od toga: imputirana renta</i>	996.343 818.318	1.033.599 845.790	5,3 4,4	5,3 4,3	103,7 103,4	0,4 -0,1	L <i>Real estate activities of which: imputed rent</i>
M Stručne, naučne/znanstvene i tehničke djelatnosti	570.550	595.965	3,1	3,1	104,5	1,8	M <i>Professional, scientific and technical activities</i>
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	182.337	195.595	1,0	1,0	107,3	4,4	N <i>Administrative and support service activities</i>
O Javna uprava i odbrana; obavezno/obvezno socijalno osiguranje	1.500.123	1.461.376	8,0	7,5	97,4	-2,6	O <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
P Obrazovanje	895.218	892.545	4,8	4,6	99,7	-0,3	P <i>Education</i>
Q Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite/skrbi	886.099	897.036	4,7	4,6	101,2	0,8	Q <i>Human health and social work activities</i>
R Umjetnost, zabava i rekreacija	192.972	269.725	1,0	1,4	139,8	5,9	R <i>Arts, entertainment and recreation</i>
S Ostale uslužne djelatnosti	248.442	255.485	1,3	1,3	102,8	7,6	S <i>Other service activities</i>
Ukupno sve djelatnosti	16.036.068	16.775.357	85,8	85,9	104,6	3,1	Total of activities
UFPIM (-)	544.954	565.972	2,9	2,9	103,9	6,5	<i>FISIM (-)</i>
Bruto dodana vrijednost, bazne/bazične cijene	15.491.114	16.209.385	82,9	83,0	104,6	2,9	Gross value added, basic prices
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode (+)	3.197.186	3.327.707	17,1	17,0	104,1	2,9	<i>Taxes on products less subsidies on products (+)</i>
Bruto domaći proizvod (BDP) u tržišnim cijenama	18.688.300	19.537.092	100,0	100,0	104,5	2,9	Gross domestic product (GDP) at market prices

¹⁾ Prvi rezultati

¹⁾ First results

2.1 Bruto dodana vrijednost po područjima djelatnosti, hilj. KM

Gross value added by sections of activity, 000 KM

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Federalni zavod za statistiku u ovom saopćenju objavljuje prve rezultate obračuna Bruto domaćeg proizvoda (BDP) po proizvodnom pristupu za Federaciju BiH za 2016. godinu.

Obračun BDP-a je urađen po proizvodnom pristupu slijedeći koncept i preporuke međunarodnih metodologija Sistem nacionalnih računa 2008 (SNA 2008) i Evropski/Europski sistem računa 2010 (ESA 2010).

Federalni zavod za statistiku je objavio revidiranu seriju podataka godišnjeg BDP-a prema ESA 2010 metodologiji u Saopćenju/Priopćenju broj 10 „Godišnji Bruto domaći proizvod za Federaciju BiH, 2005-2015. godina, implementacija ESA 2010 metodologije“ od 31. maja/svibnja 2017. godine.

Svi podaci su iskazani po područjima Klasifikacije djelatnosti BiH 2010, koja je usklađena sa evropskom/europskom klasifikacijom djelatnosti NACE-Rev.2.

Poslovni subjekti su grupisani prema sjedištu i pretežnoj djelatnosti (organizacioni princip).

Procjene statističkog praćenja neobuhvaćenih ekonomskih aktivnosti uključene su u obračun bruto domaćeg proizvoda, osim ilegalnih aktivnosti.

U području L - Poslovanje nekretninama, uključena je vrijednost imputirane rente, koja predstavlja usluge korištenja stambenih zgrada nastanjenih njihovim vlasnicima.

Definicije

Bruto domaći proizvod je jednak vrijednosti svih roba i usluga proizvedenih u ekonomiji (output ili bruto vrijednost proizvodnje) minus vrijednost svih roba i usluga potrošenih u proizvodnom procesu (međufazna potrošnja po nabavnim cijenama). Polazeći od bruto dodane vrijednosti u baznim cijenama, dodavanjem svih poreza na proizvode i oduzimanjem subvencija na proizvode dobije se BDP u tržišnim cijenama.

Bruto domaći proizvod i bruto dodana vrijednost u stalnim cijenama su važni pokazatelji dinamike i nivoa/razine ekonomskog razvoja i pokazuju ekonomski rast između različitih perioda, kada se eliminira uticaj/utjecaj promjena cijena. Obračun bruto domaćeg proizvoda u stalnim cijenama izveden je, uglavnom, metodom jednostrukih indikatora. Za najveći broj djelatnosti korišten je pristup deflacije tekućih vrijednosti outputa, a za određene djelatnosti primijenjen je pristup ekstrapolacije fizičkim pokazateljima, u zavisnosti od raspoloživih indikatora.

Bruto vrijednost proizvodnje (output) je vrijednost dobara i usluga koje proizvode rezidentne institucionalne jedinice u određenom vremenskom periodu/razdoblju. Bruto vrijednost proizvodnje obuhvata vrijednost tržišne proizvodnje, proizvodnje za vlastitu finalnu upotrebu/uporabu i ostalu netržišnu proizvodnju (dobra i usluge koje vlada i neprofitne institucije pružaju drugim institucionalnim jedinicama bez naknade ili po cijenama koje nisu ekonomski značajne).

NOTES ON METHODOLOGY

Institute for Statistics of FBiH in this first release presents the first results of the calculation of Gross domestic product (GDP) according to the production approach for the Federation BiH for 2016.

Calculation GDP has been done by applying the production approach, according to the concept and recommendations of International methodologies System of National Accounts 2008 (SNA 2008) and the European System of Accounts 2010 (ESA 2010).

Institute for statistics of FBiH published the revised data series on annual GDP according to the ESA 2010 methodology in the First release No. 10 "Annual Gross domestic product for the Federation of BiH, 2005-2015, implementation of ESA 2010 methodology" on 31 May 2017.

All data have been given by sections of Classification of Activity KD BiH 2010, which is harmonized with European Classification of Activity NACE-Rev.2.

Business entities were grouped regarding to the main activity and headquarter (organisational principle).

Non-observed economy (NOE) estimations have been included in calculating the Gross domestic product, with exception of illegal activities.

Estimated value of imputed rental data have been included in section L - Real estate activities and refers to the services for owner-occupied dwellings.

Definitions

Gross domestic product is equal to the value of all goods and services produced in the economy (output) less the value of all goods and services used in the production process (intermediate consumption at purchase prices). Starting from the gross value added at basic prices, by adding all taxes on products and subtracting subsidies on products, GDP at market prices is calculated.

Gross domestic product and gross value added at constant prices are important indicators of dynamics and level of economic development and present the economic growth between different periods, when price effect is eliminated. Calculation of GDP at constant prices is done, mostly, by the single indicators method. Deflation approach for current value of output was used for the most activities, while for some activities extrapolation approach was used, depending on the available indicators.

Output is the value of goods and services generated by resident institutional units during a certain period. Gross output includes the market production value, production for own final use and other non-market production (goods and services which government and non-profit institutions provide to other institutional units free of charge or at prices that are not economically significant).

Međufazna potrošnja predstavlja vrijednost dobara i usluga po nabavnim cijenama, upotrijebljenih kao inputi u procesu proizvodnje (isključujući potrošnju fiksnog kapitala) u obračunskom periodu sa ciljem da se proizvedu druga dobra i usluge.

Dodana vrijednost jednaka je razlici bruto vrijednosti proizvodnje i međufazne potrošnje. Dodana vrijednost u baznim/bazičnim cijenama jednaka je zbiru sredstava zaposlenih, ostalih poreza na proizvodnju umanjenih za ostale subvencije na proizvodnju, bruto poslovnog viška i bruto mješovitog dohotka.

UFPI (usluge finansijskog posredovanja indirektno mjerene) predstavlja vrijednost usluga finansijskog/financijskog posredovanja koja se izračunava indirektno. Obračunava se kao razlika između potraživanja po kamatama (aktivne kamate) i obaveza/obveza po kamatama (pasivne kamate) za institucionalne jedinice finansijskog/financijskog posredovanja. Ovom stavkom se vrši korekcija bruto dodane vrijednosti na nivou/razini ukupne ekonomije.

Porezi na proizvode su porezi koji se plaćaju po proizvedenom ili prosljeđenom dobru i usluzi. Ovi porezi obuhvataju porez na dodanu vrijednost, akcize, carine, porez na igre na sreću (osim poreza na dobitke od igara na sreću) i boravišnu taksu/pristojbu.

Subvencije na proizvode su tekuća nepovratna plaćanja države tržišnim proizvođačima namijenjena za proizvodni proces preduzeća/poduzeća, za prodaju i izvoz proizvoda.

Intermediate consumption includes the value of goods and services at purchasers' prices consumed as inputs in process of production in accounting period (excluding consumption of fixed capital) in order to produce other goods and services.

Value added equals to the difference between gross output and intermediate consumption. Value added at basic prices also equals to the sum of compensation of employees, other taxes on production less other subsidies on production, gross operating surplus and gross mixed income.

FISIM (Financial intermediation services indirectly measured) is defined as the value of financial intermediation services indirectly measured. It is calculated as the difference between the interests received from borrowers (interest payable) and the interests paid to depositors (interest receivable) for institutional units of the financial intermediation. With this item the correction of gross value added is made at the level of the whole economy.

Taxes on products are taxes paid on produced or delivered good and service. These taxes consist value added tax (VAT), excises, duties, taxes on lotteries, gambling and betting (other than those on winnings) and tax on overnight stays.

Subsidies on products are current unrequited payments of general government to market producers, provided for the production process of enterprises, for the sale and export of products.

ZNAKOVI

¹⁾ Oznaka za napomenu

SYMBOLS

¹⁾ Footnote

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovara: Doc. Dr. Emir Kremić, direktor
Person responsible: Assist. Prof. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremili: Odsjek za statistiku nacionalnih računa
Prepared by: National Accounts Department

Molimo korisnike da prilikom korištenja podataka navedu izvor
Users are kindly requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu
First Release data are published on the Internet